

àmbit de PROTOCOL

CONCEPTES BÀSICS DE PROTOCOL

| Josep Canadell Armengol

Cap de Protocol i Relacions Públiques de la Diputació de Tarragona

PROTOCOL, CERIMONIAL, PRECEDÈNCIA

PROTOCOL, CERIMONIAL, PRECEDÈNCIA, ETIQUETA... SÓN PARAULES QUE S'UTILITZEN SENSE MASSA CONCRECIÓ I, ÉS MÉS, DE VEGADES SE N'INTERCANVIA EL SIGNIFICAT.

EN TOTS ELS ACTES OFICIALS PODRÍEM DEFINIR EL "PROTOCOL" COM EL QUE DETERMINA LES REGLES A SEGUIR; "CERIMONIAL" ESPECIFICA LES FORMALITATS; I LA "PRECEDÈNCIA" INDICA EL LLOC QUE HAN D'OCCUPAR LES AUTORITATS.

CAL ESMENTAR QUE AQUESTS ASPECTES NO SÓN FRUIT DELS TEMPS MODERNS, SINÓ QUE LA SEVA EXISTÈNCIA ÉS DE SEGLES. SI MIREM LA HISTÒRIA PODEM OBSERVAR COM LA MAJORIA DELS POBLES JA ELS UTILITZAVEN. PER EXEMPLE, EL POBLE PERSA EN L'ÈPOCA DEL REI DARIO I, L'ANY 530 ABANS DE CRIST A LA CORT REGIA UNA ESTRUCTURA I ORGANITZADA ETIQUETA I UN CERIMONIAL. JA ALESHORES ES FIXAVEN ELS LLOCS PREEMINENTS PROPERS ALS REIS EN ELS ACTES I CERIMONIES.

IGUAL O SEMBLANTS CONCEPTES PROTOCOL·LARS EXISTIEN EN AQUELLS TEMPS A GRÈCIA, ROMA I D'ALTRES POBLES DE L'ORIENT, QUE DONEN TESTIMONI DE LA SEVA ANTIGUITAT.

En el decurs del temps, el protocol s'ha anat transformant i s'ha adaptat a les normes i disposicions que regulen els actes oficials d'acord amb la legalitat del poder establert.

Els responsables de protocol, a l'Administració local, a partir de l'any 1975, vàrem passar una etapa atapeïda de dificultats com a conseqüència de la nova configuració de l'Estat democràtic i de les autonomies, la qual cosa suposava que l'actualitat del Decret de 1968 era pràcticament inaplicable. Fins a l'any 1983 no es dona resposta a la nova estructura de poders i institucions amb la regulació de les precedències de l'Estat materialitzada amb el Reial Decret 2099/1983, de 4 d'agost.

LA NORMATIVA ACTUAL DE PROTOCOL

Bàsicament, es poden distingir dues classes de normes sobre protocol, les rígides per prescripcions jurídiques i les que es basen en la convivència humana, com són els usos i costums.

La font legal fonamental que regeix el protocol oficial és el

Reial Decret 2099/1983, de 4 d'agost, que regula l'ordenament general de precedències de l'Estat. En els articles 12, 13 i 16, es regula l'ordenament d'autoritats a les comunitats autònomes.

La Generalitat de Catalunya va promulgar el Decret 189/1981, de 2 de juliol, que establia les normes de protocol i cerimonial en l'àmbit territorial propi.

NORMES GENERALS SOBRE PROTOCOL

Presideix un acte la persona que representa l'entitat organitzadora. En cas que no ostenti la presidència, ocuparà el lloc més immediat.

Fila

Presidència en fila (en les rebudes o comiats d'autoritats, normalment de peu)

L'ordenació és de major a menor grau:

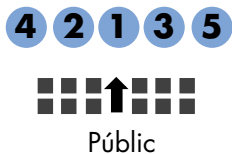
FILA

1 2 3 4 5 6 7

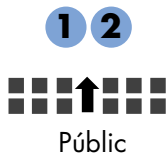

Alternativa dreta - esquerra

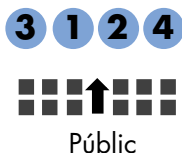
La persona que presideix se situarà en el centre. El lloc d'honor és a la dreta de l'autoritat que presideix i la resta de persones es posaran alternativament a dreta i esquerra per ordre de precedències.

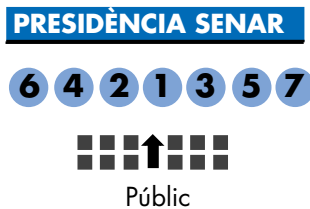
Quan hi ha dues autoritats, la de més alt càrrec ocuparà la dreta.

Si són quatre, l'autoritat que ha de presidir ocuparà la dreta dels dos llocs centrals

Per tant, en les presidències senars presideix l'autoritat que ocupa el centre i la resta s'aniran posant per ordre, alternativament a dreta i esquerra.

I en presidències parells, dels dos del centre, presidirà el de la dreta

En una **processó religiosa**, el lloc d'honor és el situat al darrer terme. El de menor rang o categoria, se situa al davant.

A les **recepcions**, les corporacions desfilaran amb el seu president al capdavant, i la resta de membres en sentit descendent.

Les senyores que tinguin càrrec, evidentment tindran igual lloc i tractament que els senyors.

Les esposes, tindran igual lloc i tractament que els seus marits.

ALTRES NORMES DE CORTESIA

Actituds de cortesia a les escales

Pujada. Si l'escala permet l'accés de diferents persones, es pujarà per parelles. Si l'escala només permet l'accés de 2 o 3 persones, els senyors passaran davant i els seguiran les esposes o acompanyants.

A l'entrada del saló es canviarà de sentit. En el cas de no poder entrar per parelles, passaran primer les senyores.

Baixada. Seran primer les senyores

Ocupació de vehicles oficials

VEHICLES

Part frontal del vehicle	3	1
	4	2

Pujarà primer l'autoritat de major grau per ocupar el seient de la dreta de darrera en el sentit de la marxa, fent-ho a continuació per la part esquerra l'autoritat de menor rang o categoria.

En el moment de baixar, es procedirà a l'inrevés, fent-ho en primer lloc l'autoritat o persona que l'acompanya.

Quan una autoritat convida a una altra de més categoria a pujar al seu vehicle, li ha de cedir el seient de la dreta.

Embarcar en una llanxa o embarcació

En un acte en el qual s'hagi d'embarcar, per exemple, en una llanxa, pujarà en primer lloc l'autoritat de menys categoria. En desembarcar, l'autoritat de més categoria serà el primer en desembarcar.

APUNTS

Reial Decret 617/1997, de 25 d'abril, de subdelegats del Govern i directors insulars de l'Administració General de l'Estat

/.../

Disposició transitòria segona. Precedències.

Fins que no es modifiqui el Reial Decret 1099/1983, de 4 d'agost, pel qual s'aprova l'Ordenació General de Precedències de l'Estat, **els subdelegats del Govern a les províncies ocuparan el lloc immediatament anterior al dels rectors d'Universitat /.../.**